

בית מדרש

בשבילי הפרשה

490

פרשת פקודי תשפ"ב

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	5:44
Brooklyn, NY	5:32
Chicago, IL	5:24
Houston, Texas	6:04
Johannesburg, S. Africa	6:17
Lakewood/Deal, NJ	5:33
London, UK	5:30
Los Angeles, CA	5:33
Manchester, UK	5:37
Monsey, NY	5:32
Montreal, Quebec	5:27
Passaic, NJ	5:33
Toronto, Ontario	5:52
Yerushalayim	5:03
Zurich, Switzerland	5:57

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

פקודי

אומן קונה בשבח כלי

אלה פקודי המשכן וכו' ובלצאל בן אורי בן חור עשה את כל אשר צוה ה' את משה. והנה ע' סנה' ס"ט ע"ב שבצלאל היה בן י"ג דכתיב איש איש ממלאכתו. והטעם פ' הגר"ז משום אומן קונה בשבח כלי (ב"ק צ"ט), וקטן א"א למסור לציבור (וע' מנחות כ"א ע"ב).

והנה בפני גיטין כ' ע"א וכו' ע"ב הק' איך קטן יכתוב גט והרי אומן קונה בשבח כלי וא"א לו להקנות מה שקנה. וקנין הבעל בגט מעכב מה"ת. (ע' ב"ש ק"כ ב').

ובקצות ש"ו ד' בסופו ת' דאינו קונה אלא עד שיתן לו שכרו ואינו אלא קנין משכון, ופורע לו בע"כ ובטל קנינו. וכו' שם הקצות בעושה בחנם אין אומן קונה כלל. והקצות לא הביא אלא הפני' ל"ב ע"ב, אבל בפני' כ' ע"א (מובא בגליון רע"א בחר"מ שם) כתב בקושיותיו דאין לתרץ דעושה בחנם דמוכח מגמ' דגם בחנם אומן קונה (וראיתו הוא ראה דגם כשפורע עדין אומן קונה ע"ש ראייתו, ושפיר הקשה). וכן בנתיבות נקט דגם בחנם אומן קונה.

ובנתיבות שם ת' ק' הפני' דאם הקלף רדיו של בעה"ב הוי כצמר וסממנים של בעה"ב דבכה"ג אין אומן קונה. וכו' פ"ת אה"ז ק"כ ז' בשם תורת גיטין והוא הנהיבות לשיטתו. אך בטבעת החשן הק' על הנתיבות ות"ג, דלא דמי לצמר וסממנים דא"צ אלא לחברם, והבעה"ב נותן הכל, אבל בגט לא די בכתיבה אלא צריך כתיבה לשמה וזה רק האומן עושה וא"כ אומן קונה. (ור"מ בין ת' הקצות ונתיבות לקו' פ"ג, דלקצות באמת אומן קונה עד שישלם לו בעה"ב בשכרו, וא"כ בכל גט צריך לשלם לסופר קודם נתינת הגט. וע' בזה פ"ת אה"ז ק"כ ב' אם צריך להקנות לבעל השבח, כשלא שילם עדיין).

וע"ש בב"ת ק"כ ב' בשם ש"ת מנחת עני דא"צ להקנות השבח לבעה"ב דאין האומן קונה כאן, דכיון דכותב בשליחותו א"כ הוי האומן שליח, והבעה"ב קונה בשבח כלי. וע' טבעת החשן בשם עונג י"ט ול' בוש מרדכי על ב"מ, דבגט דאין לו כלום במה שיהא קנוי לו, א"כ אין אומן קונה.

וע' חלקת יואב ח"מ ט"ז שכ' ליישב קו' הפני' דכיון דאם הקטן קונה הגט א"כ להקנותו ואינו גט ואין כאן שבח כלי, ממילא אינו קונה השבח כלל.

ונמצא לענין גט יש שיטות אלו - לקצות תולה אם שילם (או עשה בחנם), לנתיבות אין אומן קונה משום דקלף רדיו של בעה"ב, למנחת עני אין קונה משום שעשה בשליחותו, ולעונג י"ט אין קונה משום דאין לו כלום מזה, ולחלקת יואב הקטן אינו קונה כיון שאז א"א לו להקנות. ומענה נתנה ראש במה שאמר הגר"ז לענין בצלאל בעשיית המשכן. והנה לקצות דעושה בחנם אינו קונה, א"כ לא קנה בצלאל. וכן לפי מנחת עני אין קונה כיון שעשה בשליחותו. וכן לפי חלקת יואב במשכן אם היה בצלאל קטן לא היה חסרון אומן קונה, דבכה"ג לא היה קונה כלל כיון שהיה קטן. ולפי נתיבות, דוקא בגט אין קונה דקלף צריך דיו, ושאינו מעצים דאומן עושה תיבה, וא"כ במשכן קנה בצלאל. ולפי עונג י"ט, יש לדון אם יש לבצלאל איזה ענין שיהא המשכן שלו, ולכא' בודאי ירצה שיהא שלו, והוא נתן לגבות, וא"כ אומן קונה. וא"כ לפי הנתיבות ועונג י"ט, מובן דברי הגר"ז.

את השלחן את כל כליו ואת לחם הפנים (לט,לו)

דברי הבהוננו

במשנה בסוכה (נה:): "בחילוק לחם הפנים בעצרת אומר לו הילך מצה הילך חמץ". מכאן מקשה הגמ' (שם נו.) על רב שסובר שמצוות היום קודמת למצווה תדירה, דלד-בריו כאשר מחלקים לכוהנים את המנחות בחג השבועות, היה צריך להקדים את שני הלחם שהם מצוות היום ללחם הפנים התדיר, אך מלשון המש' נה משמע שהיו מקדימים את המצה, שהיא לחם הפנים, לפני שני הלחם שהם חמץ. הקשה בעמודי אור (ס' לו): בגמ' (ברכות לט:) נאמרה הלכה שיש להקדים ולברך על

בקול מלא רגש ומחונק דרש אחרי התפלה על נושא זה ועמד על הגמ' "אשרי לדור שהקטנים שומעים אל הגדולים", ובאותו מעמד הכריז על שבת למחרתו, כדעת מרן החזון איש זצ"ל.

אשרי לדור שהקטנים שומעים אל הגדולים

דברי הימים

מי שראה מעמד זה זכה לראות כחה של יראה ומוסר בדקדוק ההלכה למעשה. החלטה זו לנסוע לשאנכי היתה קשורה בפיק"נ דרביס, כיון שמלחמת יפן וארה"ב עמדה בשער ממש. רבים העירו שבי מי המלחמה העולמית הראשונה היה רעב גדול בשאנכי, עד שאנשים אכלו עכברים. התעורר ויכוח והיו שטענו שאילו היינו שר מעים בקול הנהלת הישיבה לא היינו יוצאים ממדינת ליטא הרוסית. כי דעת מרן המשגיח לא הייתה נוחה מהשתדלות למען היציאה (ולהביע רצון לשלטונות שאנו רוצים לע' זוב) אע"פ שלא התערב בדבר זה בפועל. נשתמר אצלי בזכרוני משפט אחד משיחה אחת שמסר בתקופה זו, וכה אמר: אם מישהו עשה דבר עקום והדבר הצליח, לא נהפך הע' קום למישור. דבר עקום נשאר תמיד עקום. אלא כשיש רצון ד' גם דבר לא ישר מצליח. עכ"ד. (לא ה"רבות מחשבות" מצליחות אפי' לו כשהן רבות, רק "עצת ד' היא תקום"). מתוך קובץ ביאורים להרה"ג ר' שלום צבי שפירא, תלמיד השי"ב

בחודש אדר תש"א הגיעה ישיבת מיר לעיר קובה אשר במדינת יפן וקנתה שביטה במקום הזה כשישה חודשים. מיד הותקן מקום לתורה ולתפלה ונא' מרו בו שעורים ושיחות כבשנים כתי' קונם. (אע"פ ששום סידורים לעניינים גשמיים, כגון בית התבשיל לא הותקן.) מרן המשגיח הגאון הרב יחזקאל לוינשטיין זצלה"ה לא היה בדעה שתלמידי הישיבה צריכים לעזוב את יפן קבוצות קטנות (לקנדא או לארה"ב). הוא ראה בפיצול כזה סכנה לשלמותה הרוחני, ומכיון שלא היו בי' דינו אשרות כניסה יחד בזמן קצר, וממשלת יפן לא רצתה לתת אישור להמשיך להתגורר בארצה, התעוררה הבעיה האם רצוי לנסוע זמ' נית לסין — לשאנכי העיר, ולחכות עד שיותן אפשרות לנסוע יחד למקום מובטח יותר. נימוק נוסף היה לרבינו לעזוב את העיר קובה בגלל הספק שיש במקום זה על יום השבת, אמר: ההשגחה הכניסה אותנו למקום שאין אנו יודעים בביורור מתי הוא יום השבת. מאוד העיק עליו ענין זה. באחת השבתות הופיע לתפלת שחרית כשתפלין על ראשו, קבע שיום השבת יתקיים ביום המחרת, היינו ביום ראשון אחריו.

נדבת המשכן

בריש פ' תרומה בסדר תרומת המשכן זהב וכסף ונחושת וכו' ובסוף מנה אבני שוהם ואבני מילואים לאפוד ולחושן, ותמה באור החיים דהרי בפשטות מנאם לפי סדר - חשיבותם וכמו זהב וכסף ונחושת, וא"כ למה מנה לאבני שוהם ואבני מילואים באחרונה, והרי הם אבנים יקרות, וכתב שם משום שהרי הנשיאים הם שהביאו את אבני השוהם והרי בחז"ל איתא שיש תביעה עליהם שנתעצלו בנדבת המשכן, וע"כ מנאם באחרונה, ועוד כתב שכיון שאי' בחז"ל שהעננים הם שהביאום מרחוק ולא הי' טרחה בהבאתם ע"כ מנאם באחרונה, ויש להעיר דמה ענין זה למה שלא מנאם לפי סדר חשיבותן. ועי' בספר שיחות מוסר.

והנה בפ' ויקהל אי' בקרא והמלאכה היתה דים והותר, ובא"ח אי' שנעשה נס, שאע"פ שהי' נדבה יותר מהצורך, בכ"ז נעשה נס ונכלל הכל במשכן, וזה לגודל חיבתו, אכן עדין לכאורה זהו נס שלא לצורך. וצ"ב. והנה אי' במדרש בשעה שאמר הקב"ה למשה על עסקי המשכן, אמר רבש"ע וכי יכולים הם לעשותו, א"ל הקב"ה אפי' אחד מהם יכול שנאמר מאת איש אשר ידבנו לבו, והנה משה אמר שכל ישראל אינם יכולים לעשותו, והקב"ה אמר שאפי' אחד מהם יכול, ומה הכוונה בזה.

והביאור נראה שזה, דהנה בריש שיר השירים נאמר אפריון עשה לו שלמה עמודיו כסף רפידתו זהב תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלים, וזה קאי על המשכן, והיינו שתוך המשכן עשוי ורצוף באהבה מבני ישראל, והיינו דהשראת השכינה היתה ע"י ה"רצוף אהבה", כי כמים הפנים אל הפנים, כן באהבתו השרה שכינתו בתוכנו [וגם שאהבה בגי' אחד], יש לדעת מהו הך רצוף אהבה, ונראה דהנה בס' ברכת פרי' לפרשת ויקרא כ' דעל כן הקרבנות באים ע"י נדבה וכאמור נדיב לב - עולות, ומשום דקיום החובה הוא מיסודה של יראה, אכן מה שאדם נותן בנדבה הרי השרש לזה הוא אהבה, וכנראה דבזה יש יותר נחת רוח שנעשה רצון, ומעתה פשוט דכוונת תוכו רצוף אהבה הוא לנדבת בני ישראל, שבזה תוכו רצוף אהבה, וזהו שאמר הקב"ה אפילו אחד מהם שנאמר מאת איש אשר ידבנו לבו, והיינו שבנדבה יכולים הם לעשותו.

והרי פשוט דמכיון שהנדבה היא שכביכול בנתה את המשכן, הרי פשוט שמכיון שהנדבה שהיתה באבני שוהם היתה מועטת יותר ע"כ נמנתה באחרונה, או משום שהי' זה טרחה מועטת או משום שהנשיאים הם שהביאום. וכדברי הא"ח, וע"כ נעשה נס שנכלל כל התרומה במשכן, כי הענין לכלול את כל ה"נדבת לב" במשכן.

והנה, בתנא דבי אליהו איתא ומפני מה נטמן המשכן עד היום הזה, מפני שעשאוהו הכשרים בנדבת ליבם, וקשה לפני הקב"ה להפסיד כל מה שעשו הכשרים בנדבת ליבם, ולעתיד לבא יבא הקב"ה להשרות שכינה כמידה הראשונה, ומכאן נלמד מעלת חשיבות הנדבה, ולא עוד שכנראה בזה יהי' השראת השכינה לעתיד לבא, ומכיון שהנדבה טמונה במשכן, נטמן המשכן עד היום הזה.

והנה נאמר בפ' ויקהל והנשיאים הביאו את אבני השוהם ועי' בתרגום יונתן שהם העננים שהביאום עד מחנה ישראל, ומשם הביאום הנשיאים עד לאוהל - מועד, והנה מה שהי' הנשיאים צריכים לטרוח ולהביאם, והרי לכאורה הי' יכולים העננים להביאום עד המשכן עצמו, הרי פשוט כי הענין בזה שיהי' מעורב נדבת בני ישראל גם בהבאת אבני שוהם, ועוד יותר שכיון שהנשיאים אמרו שהם יביאו את מה שיחסר, וע"כ מכיון שאבני השוהם הם שהיו חסרים ע"כ הביאום הנשיאים, ואולי יש להוסיף עוד שהנה בפשטא - דקרא הא נאמר שהנשיאים הם שהביאו את אבני שוהם, והא לכאורה העננים הם שהביאום, ונראה שבנדבת - הלב שנדבו את אבני שוהם ואבני מילואים, ע"י זה עצמו נעשה נס והביאו העננים את אבני השוהם, והיינו כי המשכן נבנה ע"י נדבת בני ישראל, וגם מה שהעננים הביאו את האבני שוהם, הי' זה ע"י נדבת הנשיאים.

והנה בספורנו אי' דבר חידוש, שלא הי' אפשר לנדוב דבר אחד, ולהי' חליפו באחר ולכוללו בבנין המשכן אלא הי' צריכים לבנות המשכן ממה שנדבו, והיינו שתנאי בבנין - המשכן, שיהי' כלו עשוי מנדבת בני ישראל ממש וזה כנ"ל. והנה בחז"ל אי' עוד שמנין הי' להם עצי שיטים, מהארזים שנטע יעקב. והק' בט"ז דמה שאלה היא זו מנין להם ארזים, והרי יכולים הי' לקנותם מנכרים עוברים ושבים, ואמר האמרי אמת בזה, דמכיון שהי' צריכים לבנותו מנדבת - לב הרי הי' צריכים העצי שיטים להיות נעשים ע"י ישראל, וע"כ לא הי' יכולים לקנותם מנכרים, וע"כ הקשו מנין להם אבנים, והנה עוד יותר יעוי' במדרש פ' ויגש, שנראה שיעקב הקדישם, וכנראה דבזה הי' נתניה כבר בנטיעת העצי שיטים.

והנה אין לשער מעלת נדיבות ומה גודל שכרה, ויש ללמוד זה ממעשה דרבי פרידא, שהרי לכאורה יש לעיין, דעל כל השנים שלמד עם התלמיד ארבע מאות פעם, לא נאמר שיצאה בת קול ליתן לו שכר אכן בפעם אחת שלמד עמו שמונה מאות פעם על זה יצאת בת קול ששכרו הוא שהוא ובני דורו יכנסו לג"ע, או שיאריך ימים ויחיה ד' מאות שנים, ולכאוי' מה ישווה מעשה שנעשה פעם - אחת, למעשה הנעשה בתמידות לאורך זמן, אכן פשוט הוא דבשו"ע של רבי פרידא הנה ארבע מאות זה כביכול חובה לפי דרגתו, אכן בפעם הזאת שנ תעלה והוסיף על הרגלו עוד, הרי זה בבחינת נדבה, ולא עוד, אלא שלכאורה היה לו מקום של פטור, דהרי התלמיד הוא דאזיק אנפשיה והוא שהסירו - דעת וגרם לו שאינו יכול להבין תלמודו, ובכל זה נתגבר ונהג בנדבת הלב ולמד עמו ח' מאות פעמים, וע"ז הי' שכרו.

[ויש להוסיף דהנה יש להבין איך יכול הי' רבי פרידא להכניס את בני דורו לגן - עדן, ונראה דהנה מצינו שרבי מאיר זיכה את אחר שעלה עשן מקברו של אחר, וכדאי' בחגיגה טז, והיינו שבכח ה"תלמיד" לזכות את הרב, והנה מצינו עוד, שדוד המלך בכל פעם שאמר על אבשלום "בני" עלה מדריגה מגיהנום, והיינו שבכח ה"רב" לזכות את התלמיד.

היא שעמדה לי הוי גם משום זה הטעם] והנה כל דברים אלו שנכתבו נוגע לכל אחד ואחד מעמנו, באשר לכל-אחד יש מצבים שונים, יש זמנים שבו רבים הקשיים, ולעיתים אף קשה לאדם לקיים את סדר-היום שלו כראוי, קשה להתרכז בלימוד התורה ובתפילה, וכן יש זמנים של "חלישות הדעת" הגורמת לרפיון גדול, אכן יש לדעת שמאיך גיסא, אם מתנשא האדם ומתגבר ועל-אף הכל הנו מתחזק בתורה בתפילה ובחסד ביתר-שאת, הרי כל זה בבחינת "נדבה" אין שיעור לזכר תו, וכן שכרו הרבה מאד, זה הדבר שצריך לעמוד מול עינינו בכל עת.

ונראה שעיקר כחו של ר' פרידא שהיה "נושא בעול", וזה ה' סוד טרחתו ללמד את התלמיד, כי נשא בעול עמו, ולא יכול ה' לראות שאין הוא יכול ללמוד תורה, והרי כן גם ה' "נושא בעול" בזה שאמר שהנו בוחר שהוא ובני דורו יכנסו לג'ע, ועל-אף שה' בידו להאריך ימיו ד' מאות-שנה - ונראה עוד שבכח ב"נושא בעול" לזכות את השני, וכשם שאדם יכול לפעול לעצמו, מן יכול לפעול לאחרים, אם הוא "נושא בעול" עמם, והם אצלו כנפשו].

והנה הרי ידוע שמרן הקה"י זצ"ל אמר שמעיקר מה שהצליח בתורה ה' מלימוד בימי בין הזמנים, וכבר נודע שמה שזכה אביו של בעל ה"אבני נזר" לבן שכמותו, ה' שלמד תורה בעת סעודת פורים, וכ"ז משכר של מעשה הנראה בנדבה, [וכנראה שגם מש"א חז"ל תורה שלמדתי באף

YESHIVAS MIR YERUSHALAYIM
A decade past. A decade forward.

EVENING OF RECOGNITION

ב' ניסן
APRIL
**03
22**

Shlomo Yehuda Rechnitz

Ralph Herzka

GUESTS OF HONOR

A New You

The Chasam Sofer adds that when Chizkiyah praised R' Yochanan for this insight by calling him a malach, he was conveying a deep concept.

When a person is born, he is a poshuteh mentch, and his avodah is to shteig, to grow, to be misgaber, and to change. The change he makes should not be to make himself just a little bit better, but to become a new person, like a malach, so that his neshamah is in control of his guf. The point is not just to do things better, or become a little bigger — it's to become a פְּנִימֵי הַדְּשׁוֹת בָּאוֹ לְכָאן.

R' Yochanan had already grown to the point where he was practically a malach. "Now I know how you got there," Chizkiyah told him. "You are living this vort of פְּנִימֵי הַדְּשׁוֹת בָּאוֹ לְכָאן."

A person does not always appreciate the importance of each little component of his avodah — each tefillah, for instance. How much do I grow from this, a person might wonder. Will I really change from this? It's not going to make a difference in the big picture. And so we leave things on the side, or we start things and don't finish them, or we neglect the sedarim we committed to. We'll miss a daf yomi shiur, or a few days of the zman here and there. But R' Yochanan recognized that every little effort adds up.

Even if you don't see the change now, and you're not a new person yet, each aspect of your avodah combines to turn you into a new person, just as the lifting of each keresh of the Mishkan separately caused the entire Mishkan to be considered a new structure, even though nothing had really changed. One keresh, and the next, and the next, and suddenly, it's a new Mishkan. Similarly, if you have a kli that's tamei, and you wonder how you can purify it — you can't possibly make a hole the size of a pomegranate! You know what? Make a small hole, the size of an olive. Then fix that hole, and make another small hole, and then another. When you finish, it will be a brand-new kli!

R' Yochanan became a malach Hashem through "זיכוך אחר זיכוך," says the Chasam Sofer. Each avodah that he did refined him a bit more, until he became totally purified, to the level of an angel.

A person can look in the mirror every day and see no change; he can look at his behavior and see no difference. Yet all of a sudden, at the end of a zman in which he put in the effort each day to grow, he can look back and say, "I'm a different person."

We should all be zocheh to strengthen our avodah and be deserving of the praise of פְּנִימֵי הַדְּשׁוֹת בָּאוֹ לְכָאן .

Gut Shabbos.

This week's Beshveil HaParsha is sponsored:

The following is a preview of the new sefer, *Rav Nosson Tzvi Speaks*, an English translation of the weekly Erev Shabbos Sichos delivered by the Rosh Hayeshiva zt"l around his dining room table. The sefer will be released at the upcoming Dinner.

פרשת פקודי
Parashas Pekudei

☞ *A Building of Mesirus Nefesh*

ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה עשה את כל אשר צוה ה' את משה, ואתו אהליאב בן אחיסמך (שמות לח, כב-כג).

Every man whose heart inspired him came; and everyone whose spirit motivated him brought the portion of Hashem for the work of the Tent of Meeting, for all its labor and for the sacred vestments (35:21).

Whenever Betzalel's name is mentioned in the Torah, it is written together with his father's and grandfather's names as 'Betzalel ben Uri ben Chur.' Yet the very same pesukim refer to Betzalel's assistant Ohaliav merely as 'Ohaliav ben Achisamach' without ever referencing his grandfather. What was Chur's unique merit that he was deserving of this repeated honorable mention in the Torah?

Chazal present this question in Parshas Vayakhel on the passuk, (Shmos 35:30), ואמר משה אל בני ישראל ראו קרא ה' בשם בצלאל בן אורי בן חור

Why did he see it necessary to mention Chur here? They explain: At the time when Bnei Yisrael wished to serve idols, [Chur] placed his soul before Hakadosh Baruch Hu and did not allow them to do so, and they rose and killed him. Hakadosh Baruch Hu said to him: "I pledge that I shall repay you." [This is compared to a] parable of a king whose legions rebelled against him, until his general rose and fought against them. He rebuked them, "You are rebelling against your king!" Yet they rose and killed him. The king thus declared, "Had he given me wealth, would I not need to repay him? All the more so, he gave me his soul, what can I do for him? Therefore, all his children and descendants shall be appointed as dukes and lords."

At the hour when Yisrael made the Calf, Chur rose and sacrificed his soul for Hakadosh Baruch Hu. [Hashem] said to him, "I promise you that all the children who descend from you, I will raise them to have a good name in the world, as written, 'See, Hashem has called in the name of Betzalel.'"

(Shmos Rabba 48:2).

Chur sacrificed his life in his battle to sanctify Hashem's Name and prevent Bnei Yisrael from forming the eigel hazahav (Sanhedrin 7a), and Hashem rewarded him by imbuing his grandson Betzalel with "Wisdom and knowledge of Hashem" to craft the vessels of the Beis Hamikdash. Thus wherever Betzalel is mentioned in the Torah, he is always referred to as the "ben Uri ben Chur" so the sacred labor of building the Mishkan and fashioning its holy vessels would always be associated with Chur.

Hagaon Harav Eliyahu Lopian zt"l writes that Chur was rewarded middah keneged middah, measure for measure, as he acted with mesirus nefesh to prevent Bnei Yisrael from fashioning the eigel; and his grandson Betzalel later toiled with mesirus nefesh to build the Mishkan and its vessels which atone for the cheit ha'eigel. Rashi writes on the words "And Betzalel made - because he gave his soul for the labor more than other scholars, it was called on his name" (Shmos 37a).

From the above, we see that the Torah's repeated description of Betzalel as 'ben Uri ben Chur' is not meant to document his illustrious lineage, but to convey that Betzalel perpetuated the legacy and zechus of his grandfather's mesirus nefesh, and this quality was transmitted from generation to generation, from Chur who 'gave his soul' to Hakadosh Baruch Hu to Betzalel who 'gave his soul' for the work of the Mishkan. (Lev Eliyahu, 'Hashpa'as Hakedushah - B'nedivus Halev')

The Meshech Chochmah adds that this is also manifested in the description of Chur as "of the Tribe of Yehuda" (ibid 35:30). The Tosefta states: "Why did Yehuda merit the kingdom? Because he sanctified the Name of Hakadosh Baruch Hu. When the Shvatim stood on the sea, this one said, 'I am entering [the sea],' and this one said, 'I am entering [the sea], Yehuda's Shevet leaped up and entered first, sanctifying the Name of Hakadosh Baruch Hu" (Brachos 4:16).

The Torah associates both Betzalel and his grandfather Chur to Shevet Yehuda to show that their self-sacrifice was also rooted in their holy ancestry of Shevet Yehuda who were willing to give their lives in order to sanctify the Name of Hashem.

The Everlasting Mishkan

Chazal ask why Moshe introduces Betzalel to Bnei Yisrael with the unusual statement of "See, Hashem has proclaimed by name, Betzalel son of Uri son of Chur" (Shmos 30:35).

The Gemara teaches: "When the first Mikdash was built, the Ohel Moed [Mishkan], its krashim, krasim, brichim, amudim and adanim were hidden, etc., beneath tunnels of the Heichal" (Sotah 9a).

The Mishkan built by Betzalel was hidden deep underground beneath the Heichal and was thus never destroyed or lost throughout the ages. Moreover, it wasn't merely the gold, silver and copper metals which can remain for millennia that were preserved in the depths of the earth, but even the wooden krashim, which despite their physical properties, never decomposed or rotted, as written *ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים* translate (Shmos 26:15). Chazal teach, "Lest you shall say that their purpose was lost, and any [chance] or hope of seeing them are annulled. . The passuk says, 'omdim, standing,' they endure forever and ever." (Yuma 72b).

The permanence of the Mishkan is rooted in the merit of Betzalel who fashioned it with mesirus nefesh and supreme kedushah, with an exclusive focus and intention l'shem Shamayim.

Unlike the Mishkan, the first Beis Hamikdash was not built entirely with mesirus nefesh and kedushah, as the servants of Chiram, king of Tzur, were engaged to chop down the cedar and cypress trees used to build its walls, and Chiram's builders along with the people of Gival helped hew the stones for the Beis Hamikdash as written *ויפסלו בני , שלמה ובני חירום והגבלים וכינו העצים והאבנים לבנות הבית* (Melachim I 5:32).

The fact that the first Beis Hamikdash was not built entirely l'shem Shamayim was one reason that it could not endure eternally, and why it was ultimately destroyed and burned. Similarly, while the sacred vessels used in the Mishkan were hidden along with the Mishkan itself, the vessels of the Beis Hamikdash were stolen by gentiles and carried into exile along with the people to Bavel. While the klei haMikdash were sullied by gentile hands, the sacred klei haMishkan were never defiled because Betzalel dedicated his heart and soul to ensure that they were originally crafted with absolute purity and the proper intentions, and this extra element of kedushah counteracted any force of tumah.

The Torah thus introduces Betzalel with the unusual expression of "Re'u! See! Take heed! See from where the eternal strength of the Mishkan derives! See the timeless impact of the actions of Betzalel son of Uri and son of Chur who sacrificed his life to sanctify Hashem's Name and whose legacy endures forevermore.

A Mishkan L'Shem Shamayim

The permanence of the Mishkan and its vessels is not exclusively in the merit of Betzalel. Rather, the Torah edifies that it also possessed a unique element of kedushah beforehand. In the original commandment to donate terumah to the Mishkan, the passuk says, "And they shall take for Me terumah" (Shmos 25:2) which Rashi explains as "They shall take for Me terumah – for Me, for My Name."

Rabbi Ovadia of Bartenura (ibid) elaborates, "For Me, to mean, sanctified for My Name." All contributions to the Mishkan and its vessels needed to be dedicated entirely as 'kodesh la'Hashem.' We find similarly, *מזבח אדמה תעשה לי וגו' ואם מזבח אבנים תעשה לי* (ibid 20:21-22), which Rashi explains as "You shall make for Me – that the beginning of its making shall be for My Name." Every action entailed in building the Mishkan and its vessels must be l'shem Shamayim, from the very start of collecting terumah to the final touches on the Mishkan. This explains Chazal's teaching, "Every place where it says, 'Li, for Me' is sustained forever and ever" (Sifri, Bamidbar, 34). Only something that is crafted from beginning to end for l'shem Shamayim can endure eternally.

The Gemara recounts the famous story of Rabbi Chiyya who is praised for "Endeavoring that Torah should never be forgotten from Yisrael" (Bava Metziah 85b). Rabbi Chiyya planted flaxseed, and after it grew, wove it into nets. He used the nets to catch deer, slaughtered them and distributed the meat to paupers, and then used the animal hides to fashion parchment on which he wrote the Chamishah Chumshei Torah. With this sacred scroll in hand, he traveled to one city where he taught five children each one Chumash from the text and another six children one seder of the Shisha Sidrei Mishnah each by heart. He then instructed each child to teach his friend what he'd learned before continuing to the next city to repeat the process. The Gemara concludes with the praise, "Upon this Rebbi said: 'How great are the actions of Chiyya.'

The episode stirs many questions, most prominently why Rabbi Chiyya went about the entire process of planting flaxseed to fashion the parchment, when he could have surely purchased complete sefarim or at least ready-made parchment for scrolls or at the very, very least animal hides in order to prepare the parchment. This would have spared him months of waiting for the seeds to sprout, and many hours entailed in cultivating the crop, weaving the nets, trapping and slaughtering the animals and skinning the hides just to prepare the parchment.

The Maharshah answers "That all these actions done for Torah had to be done from the beginning solely for the sake of heaven, and it did not have any collaboration with anything or any other intention that was not exclusively for the sake of heaven. For if he had purchased an animal for its hide, the seller would have had a share of his own inclinations, yet from the very start of growing the flaxseed his intention was for the sake of Torah and mitzvos etc., and this is how [he ensured] that Torah would not be forgotten from Yisrael." (Chiddushei Aggados, *ibid*)

In order to guarantee that the Torah would be preserved eternally, Rabbi Chiyya made every effort to ensure that each and every aspect of his plan would be performed exclusively l'shem Shamayim. If Rabbi Chiyya had purchased the parchment from a yarei Shamayim, the actual sale and transfer of monies to the seller would cause a thought that was not entirely l'shem Shamayim to infiltrate and taint the purity of his endeavor to teach Torah.

To ensure that the Torah he taught would remain completely pure, Rabbi Chiyya resolved to perform every aspect of the labor himself—from planting the flaxseed to teaching the children Torah, and this was what guaranteed the eternal nature of his Torah.

Just as Moshe Rabbeinu announced "See, Hashem has proclaimed by name Betzalel" to highlight the greatness of actions performed l'shem Shamayim, so Rebbi declared, "How great are the actions of Chiyya" to praise the greatness of his efforts to disseminate Torah among Yisrael. The unrivaled dedication and perseverance that he manifested to teach Torah l'shem Shamayim guaranteed that "Torah would not be forgotten from Yisrael," just like the Mishkan which Chazal proclaim stands forever and ever.

Kedushah Is Sustained

Another lesson taught by Rabbi Chiyya is that Torah must be learned from a sefer written with kedushah. Hagaon Harav Chaim of Volozhin zt"l exhorted that one who learns from a sefer written by a dishonorable person is unlikely to succeed in his learning, which clarifies the halachah stating, "A Sefer Torah written by an apostate must be burned" (Gittin 45b). A Sefer Torah written with tumah can taint the one who learns it and must be destroyed. It goes without saying that reading or studying works authored by people with impure hashkafos is strictly prohibited, as the messages imbued within the words can wreak grave damage on the reader's neshamah.

There was a great tzaddik by the name of Rabbi Chaim Leib of Stavisk zt"l who refused to allow any newspaper past his threshold to avoid defiling the purity of his home. Once, when he needed to peruse a printed notice regarding possible chametz on Pesach, he asked someone to show him the newspaper through the window so it would not penetrate the spiritual fortress of his home. After reading the notice, he immediately hurried to wash his hands before resuming his learning.

Personally, I do not allow any newspapers, even charedi publications, into this room. There are bookshelves here filled with sifrei kodesh, and I imagine the venerable mechabrei sefarim emerging from their tomes watching me... I do not insist on this in the rest of the house, as I have not yet reached the level of this tzaddik; but at least here in this room, I will not allow impurity to penetrate.

It is essential to preserve the kedushas hamakom (sanctity) of any place where Torah is learned. When we avoid speaking devarim betelim in a Beis Medrash, the place receives a bounty of kedushah and the one

learning there merits immense *siyata diShmaya* in all his actions. The more he endeavors to sanctify the *makom*, the greater *kedushah* will dwell there and penetrate his heart and learning.

The paradigm of this is Har Sinai which received an unprecedented, spectacular bounty of *kedushah* at the time of *Matan Torah*. While the events at Sinai were historic, the *kedushah* that settled upon the mountain was transient, *kedushas sha'ah* (*Shmos Rabba* 46:3), and was not retained. Immediately after *kabbalas haTorah*, Har Sinai descended from its moment of glory to become one among many mountains, as the *Gemara* recounts, "We find with Har Sinai that as long as the *Shechinah* hovered upon it, the Torah said: 'Also the sheep and the cattle shall not graze facing that mountain' (*Shmos* 34:3); [yet] as soon as the *Shechinah* departed from it, the Torah said: 'When the *Yovel* concludes, they may ascend the mountain' (*ibid* 19:13)" (*Taanis* 21b).

Why was the *kedushah* of Har Sinai so fleeting? Wasn't the heart-stopping event of *Matan Torah* and supreme bounty of *kedushah* sufficient that it should have been retained eternally on the mountain where *Torah* was given to *Bnei Yisrael*?

The *kedushah* that enveloped Har Sinai with *Hashem's* revelation upon the mountain was spontaneous, occurring without any *hachanah* or groundwork, which made it unsustainable. As soon as the *Shechinah* departed, the *kedushah* surrounding it dissipated, as well. A *Yid* who prepares himself to accept *Torah*, however, who fashions himself as a receptacle to absorb and internalize it, and who keeps focus on upholding *Torah* and fulfilling *mitzvos* l'shem *Shamayim* acquires *kedushah* that remains eternally.

Starting Out With *Kedushah*

Not only must a person prime himself to accept *kedushah*, but if he truly wishes to succeed in *Torah*, he must also commence his daily *limud Torah* in a state of *kedushah* and *taharah*. The *Vilna Gaon*, in his commentary on *Sefer Mishlei* (1:23), notes that the desire to speak *devarim betelim* is even greater than the craving for food. The pleasure that a person garners from speaking *devarim betelim* and *leitzanus* surpasses the pleasure that he receives from committing the worst *aveiros*, even though he doesn't garner any physical pleasure from it.

The reason for this is that every action that a person takes rewards him with an extra thrust from *Shamayim*, both for sacred and profane pursuits, as the *Mishnah* teaches, "One *mitzvah* draws another *mitzvah*, and one sin draws another sin" (*Avos* 4:2). When one does a *mitzvah* he receives a boost of *kedushah* from *Shamayim* which causes him to do another *mitzvah*, and the opposite is true with an *aveirah*.

Chazal express this in the *passuk*, "לא תטמא בהם ונטמאתם בם" (*Vayikrah* 11:43). Chazal expound: "A person who defiles himself a little, they [allow] him to defile greatly; from below they defile him from above; in this world, they defile him in the world-to-come" (*Yuma* 39a).

Chazal then continue: "והתקדשתם והייתם קדושים" (*Vayikrah* 11:43). A person who sanctifies himself a little, they sanctify him a lot; from below they sanctify him for above; in this world they sanctify him in the world to come" (*Yuma* 39a).

Rabbeinu Yonah cites Chazal who state that "Just as the reward for *talmud Torah* is greater than all the *mitzvos*, the punishment of one who annuls it is greater than all sins" (*Shaarei Teshuvah* 3:14). The greatest *mitzvah* of all is *talmud Torah*, while its diametric opposite is *devarim betelim* and *leitzanus*.

Therefore, just as the sanctity that draws from *limud Torah* is like a flowing fountain, reaching and affecting all, the converse is true of impurity that draws from *devarim betelim* and *leitzanus*.

When a *Yid* sanctifies himself here in this world, he draws a colossal wave of bounty and sanctity upon himself from on High. The more he endeavors to sanctify himself, the farther he banishes the spirit of impurity from upon him, because *tumah* automatically flees any crack or crevice that *kedushah* enters. While this premise is always true, how it expresses itself depends on a person's conduct. If he commenced his efforts l'shem *Shamayim*, with *kedushah* and *taharah*, then he will be rewarded with a bounty of *kedushah* from *Shamayim*. However, if he fills his mind and heart with newspapers, gossip and heretical works, or uses his mouth to speak *devarim betelim* whose *tumah* is like a fountain, he will enter the *Beis Medrash* with his mind and lips brimming with impurity, and he will not succeed in his learning. Aside from stopping up the heart, these profane concepts and words draw a spirit of impurity upon him that prevent him from connecting to our holy *Torah*.

There are bachurim who complain that learning is difficult and they don't reap the hatzlachah that they seek. Such a bachur should introspect and evaluate his actions before seder. Does he speak devarim betelim? Does he peruse inappropriate material? These sully the heart and prevent one from attaining hatzlachah in learning.

Kedushah and taharah are the prerequisites of limud Torah! A ben Torah's day begins with limud Torah, which is the foundation upon which he builds his spiritual character and greatness in Torah. Yet this limud Torah is subject to the kedushah and taharah that cast it, and if he sanctifies himself little by little from below, then Shamayim will shower him with a bounty of kedushah and taharah from above.

Maran Rosh Hayeshiva ז"ל concluded:

We are now only in the final days before bein hazemanim, and we must recall that, wherever we are, our sacred duty is to maintain kedushah and taharah in our conduct and comportment. If someone sees a bachur in the street, he should be able to exclaim, "That's a Mirrer bachur!" People do not evaluate a bachur by asking a kushya on what he learned, but by observing his actions and conduct.

The Gemara teaches, "ואהבת את ה' אלקיך", and you shall love Hashem your G-d—that the name of Hashem should be beloved because of you. You should learn, review and serve talmidei chachamim, and your business shall be pleasant with people, what do people say of him?, "Fortunate is his father who taught him Torah; fortunate is his rebbi who taught him Torah" (Yuma 86a).

Chas veshalom, one should never conduct himself in the opposite manner which would cause people to say, "Woe is to ploni who learned Torah, woe is to his father who taught him Torah, woe is to his rebbi who taught him Torah" (ibid).

During the zman, when a bachur spends his day learning in the Beis Medrash exerting extra effort to act with kedushah, taharah and derech eretz, then this conduct continues naturally even when he is away from the Beis Medrash as he still carries the sanctity of the Beis Medrash with him. During the days of bein hazmanim, however, the streets present a greater challenge because one is no longer protected by the spiritual shield of the Beis Medrash, and thus enters a makom sakanah.

I've been gravely distressed to notice a growing phenomenon of bachurim and avreichim walking outside with their suits and yarmulkes, but without hats... This is a terrible lack in the tzurah of a ben yeshiva! The difference between one who walks dressed in the attire of a ben yeshiva and one who walks without it is the difference between a kiddush Hashem and chillul Hashem, chas veshalom. The obligation to conduct ourselves with kedushah and taharah is absolute and unconditional! Anyone who allows himself to be lax in these issues disengages from his connection to bnei yeshiva, and when he does this repeatedly, it becomes permissible in his eyes, especially when he looks around and sees that 'everyone else is doing it'. To avoid this, it is essential to conduct ourselves with extra caution and tznius in these matters, and Hakadosh Baruch Hu should help that in the merit of making extra effort to conduct ourselves with kedushah and taharah, we should be zocheh that the Shechinah should rest in our midst.